

talelser, som ere fremsatte af en bekendt Psykiatriker, Dr. Wimmer, til Fordel for at vælge Hillerød, netop i denne Henseende ere yderst betegnende. Han godtgør, at det ikke alene drejer sig om at føre de syge frem og tilbage til den paagældende Anstalt, men at det navnlig i høj Grad kommer an paa, at der er bekvem Adgang for alle dem, der ville besøge de syge, som nu en Gang have faaet Plads paa et saadant Hospital. Jeg tror, det er noget, der bør lægges ganske overordentlig Vægt paa, og jeg fastholder derfor, hvad jeg i saa Henseende tidligere har anført.

Videre pointerede den ærede Ordfører (Brorsen) stærkt, at det økonomiske Spørgsmaal kommer først i anden Række. Jeg har levet i Tider, hvor det økonomiske Spørgsmaal altid var i første Række, maaske mere end det burde, men det synes nu, at der her er sket et Systemskifte af en meget gennemgribende Art, hvor man lægger saa ringe Vægt paa det økonomiske selv i Tilfælde, hvor det er af meget betydelig Udstrækning, at jeg maa overraskes ved den Forandring, der i denne Henseende er foregaaet. Thi Forholdet vil jo blive her, som det er godtgjort oppe i Landstinget, at det bliver betydeligt dyrere for Staten at gennemføre Hospitalets Anlæg ved Nykøbing; end det vil blive ved Hillerød; og ikke alene vil det blive dyrere, men de Udbetalinger, hvorom der vil være Tale, f. Eks. Erstatning til den Forpagter, der her skal udløses, ere Udgifter, der falde straks, hvorimod de ved Hillerød først falde senere. Landstingets ærede Mindretalsordfører har opgjort, at det drejer sig om en Merudgift for Staten af omtrent 100,000 Kr., og hans Angivelse i denne Henseende skal ogsaa nok vise sig at holde Stik. Forholdet er det, som jeg har sagt, at ved at vælge Pladsen ved Nykøbing falder Udgiften straks, saa snart man bestemmer sig; men man kommer ikke straks til at bygge ved Nykøbing, det vil tage lang Tid, inden alting er saaledes i Orden, at Byggearbejdet kan blive paa-begyndt. Der er endog ret stor Sandsynlighed for, at det først kan ske henad næste Foraar, idet de mange Forberedelser, der skulle træffes: Indlemmelse af Arealet fra Højby til Nykøbing Kommune, Hensynet til det hele Arrangement, Forpagterens Afgivelse af Jorden o. s. v., i ikke ringe Grad ville træde hindrende i Vejen for Paabegyndelsen af Arbejdet. Ved Hillerød er der ikke saadanne Hindringer, der kan Arbejdet paabegyndes, saa snart Detailplanerne ere

færdige, og de kunne udarbejdes, saa snart Forslaget er vedtaget.

Det forekommer mig, at der er god Grund til at tage økonomiske Hensyn. Den ærede Ordfører talte om, at naar der skulde erhverves 100 ha. ved Nykøbing, hvilket efter hans Mening var et rigeligt Areal, kunde der muligvis paa Arealet blive en Værdistigning, der kunde realiseres til Fordel for Statskassen. Men det er netop det, som kan ske ved Hillerød paa de Jorder, Staten allerede ejer, som den ikke behøver at erhverve, men som falde til Staten efter forholdsvis kort Tid, og hvor Staten har Ret til straks at gribe til og sætte sig i Besiddelse af, hvad der er nødvendigt. For Hillerøds Vedkommende er Forholdet endog det, at det, efter alt hvad der foreligger, er Meningen at gennemføre Hospitalets Anlæg stykkevis, og Følgen deraf vil være, at man kun for et Stykke af Gangen har behov at lægge Haand paa disse Arealer og akkordere den nuværende Forpagter ud. Disse Udbetalinger kunne komme efterhaanden, de sidste ville endog først være fornødne henimod den Tid, da Forpagtningen udløber, hvilket vil ske om 4—5 Aar. Der behøves altsaa ikke større Udbetaling fra Statens Side i den Anledning, og hvis der er Udsigt til Værdistigning paa Arealet ved Nykøbing, turde der være nok saa megen Udsigt for en saadan med Hensyn til Arealet ved Hillerød.

Endelig skal jeg bemærke, at man i Udvalget fra Begyndelsen har været enig om at betragte det som tvivlsomt, om det var rigtigt at knytte et større Landbrug til Hospitalet. Nu have imidlertid Forholdene udviklet sig saaledes, at den højtærede Justitsminister lægger overordentlig megen Vægt paa, at der kan komme betydelige Arealer til Anvendelse i den Retning, men denne Stilling fra den højtærede Ministers Side er sikkert bestemt ved de Henvendelser, der ere skete fra Overlægerne ved de bestaaende Hospitaler. Denne Betragtning synes der nu at være taget Hensyn til fra alle Sider, man bøjer sig for den, men det er aldeles givet, at ved Hillerød ere de fornødne Arealer i den Henseende anderledes let og snart tilgængelige, uden at Staten behøver at udsætte sig for Udbetalinger af væsentlig Art. Ved Sagens tidligere Behandling her i Tinget antydede den højtærede Justitsminister, at der, hvis der skulde drives større Landbrug det ene eller det andet Sted, maatte opføres Avlsbygninger. Hvorvidt det er Tilfældet ved Nykøbing, skal jeg ikke kunne sige afgjort, jeg er tilbøjelig til